

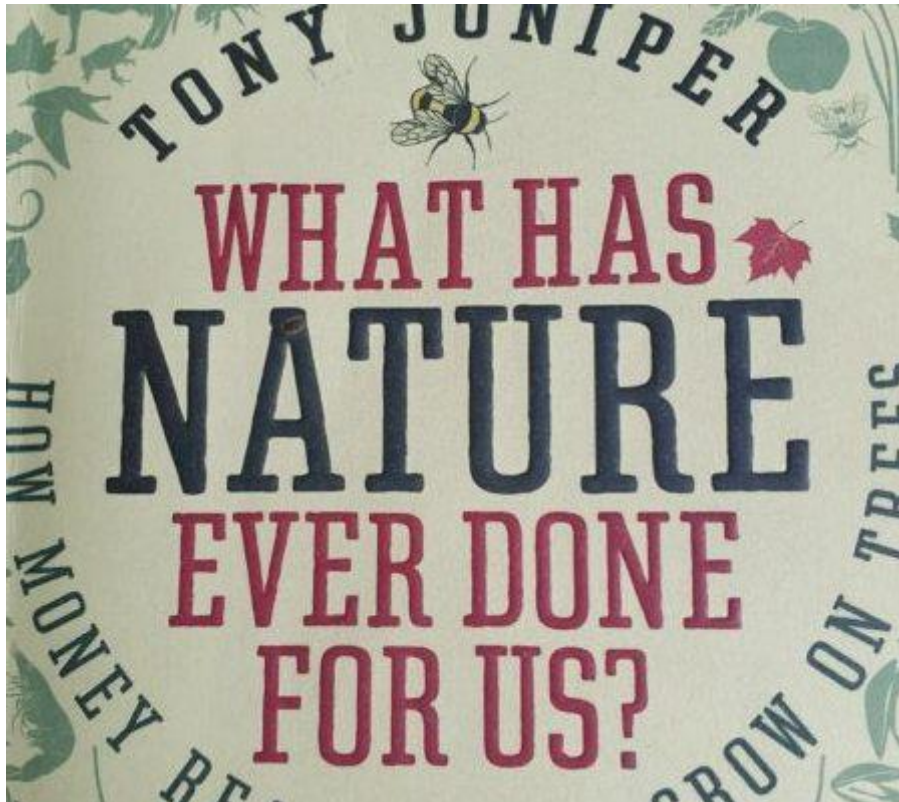

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

Geen bailout bij liquidatie natuurlijk kapitaal op onze planeet Aarde

Door Désirée Crommelin, 23/05/2013

“VOOR ONZE PLANEET AARDE IS GEEN BAILOUT MOGELIJK” zegt Tony Juniper in een interview met duurzaamplus.nl over zijn nieuwste boek . “Als je je natuurlijk kapitaal opstookt, vervuult en uitput, liquideer je je winst, dus je bron van inkomsten om voort te bestaan. Voor dit soort financiële piramideconstructies gaan mensen als de Amerikaanse oplichter Bernie Madoff het gevang in! Politici moeten daarom hun verantwoordelijkheid nemen door duurzaamheid te framen en duurzame *accounting standards* te eisen.”

Waarom krampachtig vasthouden aan een systeem dat stamt uit de Victoriaanse tijd, toen de Industriële Revolutie de transitie bepaalde naar een andere tijd? That is history! In het hier en nu zitten we in een nieuwe, andere transitie en wel naar een circulaire economie.”

Prins Charles

Dit boek met een voorwoord van Z.K.H. Prins Charles, draagt de veelzeggende titel *What has Nature ever done for us? How money really does grow on trees*. Hierin trekt hij de parallel met de crisis in de financiële wereld en de gevolgen voor de economie wereldwijd consequent door. Met veel treffende voorbeelden van over de hele wereld illustreert de oud-campagneleider van Friends of the Earth (UK) wat de mogelijkheden zijn – en wat niet langer kan – op onze planeet Aarde.

Juniper pleit voor een biobased economie, die antwoorden geeft op de vragen en behoeften van onze tijd zoals de opkomst van nieuwe markten, grondstoffenschaarste en milieuvervuiling. Een economisch systeem dat geen natuur en dus geen geld verspilt, maar spaart, vernieuwend is en werkgelegenheid biedt. “Een breuk met het nog steeds heersende systeemdenken, is noodzakelijk! Vanuit alle disciplines tonen wetenschappers aan dat het zo niet langer kan.”

“En met praten over emissies begin je aan het verkeerde eind van de pijp. Niet dat ik bezwaar maak tegen wind- of zonne-energie. Dat zijn oppervlakkige oplossingen voor niet opgeloste problemen. Je gaat daarmee voorbij aan wat er echt aan de hand is”.

Emissies

In zijn huidige rol van adviseur duurzaamheid bij multinationals zoals Danone, bestrijdt hij de diepgewortelde misvatting onder beleidsmakers dat de natuur economische groei tegenhoudt. Het tegendeel is waar. In plaats van onherstelbare elementen aan de natuur te onttrekken, biedt de natuur in de circulaire economie een groot aantal vitale onuitputtelijke mogelijkheden aan onze economie.”

De aarde kan heel goed voor zich zelf zorgen, want de natuur zorgt op eigen kracht voor behoud en ontwikkeling van ecosystemen en landschappen, ook op lange termijn en zo voor alles wat er leeft. De mens is daar één van. “Hij leeft net als andere soorten in de natuur” benadrukt Juniper. “Wanneer hij als buitenstaander zich als heer en meester gedraagt en misbruik maakt van de natuur, dan verstoort hij het natuurlijk evenwicht voor allen. En dat komt ons nu duur te staan. Want kom je aan de aarde, dan kom je aan ons voortbestaan.”

“Praten over emissies, is praten over het einde van de pijp”

BBC Saving the planet

Juniper verwierf bekendheid met de boeken bij BBC-series als *Saving planet Earth* (2007), *How many lightbulbs does it take to change a planet?* (2007) and *Spix's Macaw: the race to save the world's rarest bird* (2002) en als adviseur van the Prince of Wales Charities' International Sustainability Unit.

Al jaren is deze milieuactivist een verwoed pleitbezorger voor het behoud van ons natuurlijk kapitaal. Zijn betoog en verantwoording over de rol en de grenzeloze mogelijkheden van de natuur in ons voortbestaan, illustreert hij in zijn boek met veel herkenbare alledaagse voorbeelden van over de hele wereld, die door de jaren heen op

zijn pad kwamen en hij bestudeerde.

Vanzelfsprekend voor hem is, dat de natuur zorgt voor ons veiligheid, welzijn en welvaart. De aarde zorgt door zuivering voor zoetwatervoorziening, voorziet ons van planten voor voedsel, geneesmiddelen en andere dagelijkse levensbehoeften. En oorspronkelijk landschap, zoals bijvoorbeeld de mangrovebossen, beschermt mens, dier en gewas tegen overstromingen. Dat bleek weer eens toen de tsunami in 2004 achter de kusten, waar deze natuurlijke ‘waterkering’ was gesloopt voor grootschalige industriële visserij, heel veel leed en schade aanrichtte. “Ook de lucht die we inademen wordt door bossen, de grond en de zee gezuiverd van elders opgenomen zuurstof en kooldioxide die wij en onze industrie uitstoten. Toch gaan we door met de vernietiging van de regenwouden in het Amazonegebied en Indonesië en met de vervuiling van de zee.”

Juniper noemt het recentelijk afgekondigde moratorium door de Europese Commissie op drie bestrijdingsmiddelen om bestuivende insecten te beschermen een laat, maar verstandige stap, die van essentieel belang is voor ons voedsel. “Je kunt toch niet alle bloesem met de hand bestuiven zoals boeren in delen van China nu genoodzaakt zijn te doen?”

Bescherming voor en door dieren

Dieren zoals gieren, bijen of mieren spelen hun rol in de aardse levenscyclus. Zo beschrijft Juniper bijvoorbeeld het nut van de gier als karkasruimer in bijvoorbeeld India. Toen enkele jaren geleden Indiase boeren hun vee nieuwe antibiotica toedienden, bleken sporen hiervan in de karkassen dodelijk te zijn voor de gieren, die in grote getale stierven. “Er volgde een explosie in de populatie van wilde honden, die op de niet geruimde karkassen afkwamen,” beschrijft de toenmalige milieuactivist Juniper in zijn boek. En dat leidde weer tot meer hondenbeten en infecties van hondsdolheid bij mensen. Deze verstoring van de natuurlijke levenscyclus doodde duizenden en kosten de Indiase overheid een geschatte 30 miljard dollar.”

Natuurlijk kapitaal: Amsterdamse waterleidingduinen

Wat je ziet is dat steeds vaker in stedelijke omgeving gezocht wordt naar biobased oplossingen om het leefmilieu voor de mens, flora en fauna te behouden. Of het nu gaat om luchtvervuiling, wateroverlast of schoon drinkwater, steeds vaker komen steden met innovatieve ‘natuurlijke’ oplossingen van fietspaden, bomen planten of

waterbassins in de stad.

Wat natuurlijke waterzuivering betreft hoeven wij niet ver te reizen. Sinds 1853 wordt er al in de Amsterdamse waterleidingduinen, het duingebied tussen Zandvoort en Langeveldse slag, drinkwater gewonnen voor de stad Amsterdam. Jaarlijks stroomt 50 miljoen kuub drinkwater door dit 3.400 hectare grote gebied.

De prins of Wales noemt in zijn voorwoord van het boek van Tony Juniper een andere zeer innovatieve vorm van waterzuivering: de in 2012 door de stad New York in gebruik genomen Catskill-Delaware Ultraviolet Disinfection Facility. Deze waterzuiveringsinstallatie beschikt over 56 UV-eenheden, waar dagelijks acht miljoen kuub water, afkomstig uit de stroomgebieden van de Catskill en de Delaware wordt gezuiverd. De prins benadrukt dat sinds de bouw deze UV-zuivering de stad en haar inwoners meer dan 8 miljard dollars heeft bespaard en dat de kosten voor watergebruik er blijven dalen.

Een lintje onwaardig

Al jaren probeert Juniper decision makers en professionals, die dat beleid voorbereiden te overtuigen en het heersende systeemdenken met die onverschillige ondertoon ‘dat dat milieugedoe ons maar overkomt’ te doorbreken. “Zelfs jonge net afgestudeerde economen laten geen ander geluid horen; ze zijn in deze traditie gehersenspoeld. Bij ons in de UK kan de minister van Financiën George Osborn, een exponent van dit denken, kortgeleden nog publiekelijk en met droge ogen beweren, dat natuurlijke grondstoffen onbeperkt zijn en dat daarin geen schaarste bestaat!”

Verontwaardigd veegt Juniper de vloer aan met zoveel politieke domheid. “Daar krijgt die straks ook nog ‘knighthood’ voor en mag hij zich Sir noemen!” Als belasting betalende burger moeten we dit niet willen? Dat is een lintje onwaardig, want het is de taak van regering en volksvertegenwoordigers ons gezamenlijk te beschermen en niet onze welzijn en welvaart in gevaar te brengen.

“De natie die haar bodem vernietigt, vernietigt zichzelf.” F.D. Roosevelt

Geen bailout voor onze planeet

Juniper legt door een parallel te trekken met het financiële systeem, de vinger op de zere plek. “De huidige manier van economische denken vanuit een irrationele en onjuiste voorstelling van zaken binnen de heersende klasse, getuigt van piramidedenken, waarvoor mannen als Bernie Madoff de gevangenis indraaien!” merkt Juniper lachend op. Trekt hij de parallel consequent door – en je moet de economen bestrijden met hun eigen wapenen, in dit geval hun eigen systeemdenken – dan ziet het er niet best uit voor onze bron van welzijn en welvaart, de natuur. Net als de bankiers in het huidige financiële economische systeem lopen politici en andere decision makers, verantwoordelijk voor ons gezamenlijke welzijn en welvaart met dit korte termijn denken in een eigen gecreëerd fuik. “Krijgen zij dan voor deze vernietigingsdrang straks ook nog een bonus?”, vraagt Juniper sarcastisch zich af. “Hier is geen herstel door bailout mogelijk door even de geldpers aan te zetten of de belastingbetaler op te laten draaien voor het geslagen gat door hun roekeloos gedrag.

Kort gezegd: voor het natuurlijk kapitaal van onze planeet, de Aarde kun je de zelf aangerichte schade, zoals de financiële sector dat deed, niet afwentelen op de samenleving.”

“Hier gaat het om liquidatie, onomkeerbare schade aan de natuur. Hier geen vangnet of bailout, ook niet van onze lieve heer.”

Natuurlijk integrated reporting

Daarom vindt e Britse milieudeskundige het zo onbegrijpelijk, dat de politiek nalatig is en blijft, wat betreft ons welzijn en onze welvaart. Een politicus lijkt per definitie slechts bezig te zijn met zijn eigen duurzaamheid, de periode van vier of vijf jaar tot de volgende verkiezingen. Dus gunt hij zich geen tijd om zich druk te maken over duurzaamheid zoals watervervuiling, ontbossing of het uitsterven van bestuivende insecten, die ons allen, ook zijn kiezers aangaat. “Dat getuigt van gebrek aan visie en verantwoordelijkheid voor onze toekomst en die van onze kinderen. Ik vind dat politici duurzaamheid moeten framen door doelgerichte *accounting standards* van bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen, inclusief overheden te eisen. Iedereen heeft zijn mond vol van transparantie. Dus bed dit natuurlijk kapitaal in op het balance sheet, naast het human capital en de economische waarde. Geeft daarmee inzicht aan aandeelhouders en burgers welke positieve en negatieve gevolgen de bedrijfsvoering heeft op onze planeet.”

Kopenhagen

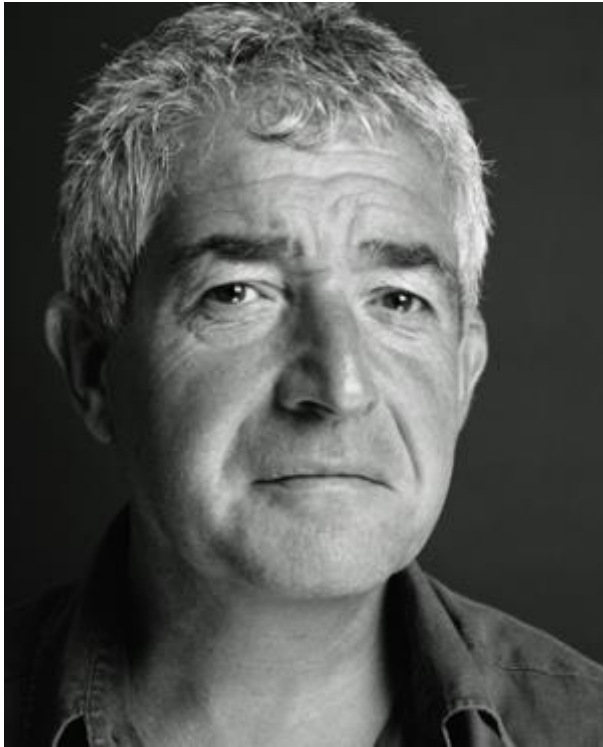
De naam van de Deense hoofdstad staat na het mislukken van de milieutop 2009 voor nationaal eigenbelang, gebrek aan visie en politiek leiderschap en daarmee voor falend internationaal milieubeleid.

In de wandelgangen in Kopenhagen nam een land als Noorwegen met haar milieuvriendelijke traditie wel haar verantwoordelijkheid door bijvoorbeeld met Brazilië een deal te sluiten over het terugdringen van de houtkap in haar tropische regenwoud. Noorwegen maakte voor milieubesparende maatregelen om het tropische regenwoud met haar biodiversiteit te conserveren twee miljard dollar vrij. “Zij zagen de ecologische en economische waarde en namen het voortouw. En inderdaad de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Canada en Australië volgden later en droegen nog eens vijf miljard dollar eraan bij.”

Happy Planet Index

Juniper wijt dit weifelende en risico mijdend politieke gedrag aan gebrek aan kennis en interesse over wat er gaande is op onze planeet Aarde. “Anders ging het in 2007 in de republiek Costa Rica onder leiding van de deskundige en gedreven Carlos Manuel Rodríguez, minister va energie en milieu”, weet de adviseur duurzaamheid uit ervaring. Toen besloot de regering dat het land tegen 2021 het eerste klimaat-neutrale land van de wereld zal zijn. De Midden-Amerikaanse republiek in de nabijheid van de grote Verenigde Staten had met de opkomst van fast food en de daarmee gepaard

gaande vraag naar rundvlees zeer te lijden onder ontbossing voor grootschalige rundvleesproductie. Nu jaren later met het beschermen van het landschap, het bouwen van waterkrachtcentrales en een lucratief ecotoerisme staat het land als eerste gerangschikt in de Happy Planet Index, die aangeeft hoe gelukkig de mensen zijn op basis van onder andere de ecologische voetafdruk.

www.tonyjuniper.com

Désirée Crommelin
©2013 duurzaamplus.nl

foto Amsterdamse waterleidingduinen ©Waternet